

53202210: สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ: คำยืม / ภาษาจีน / ภาษาไทย / พจนานุกรม / พัฒนาการ

ศุภกร เลิศอมรมณีสุข: พัฒนาการของคำยืมภาษาจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ และ รศ.จโรรัตน์ ลักษณะศิริ. 450 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการด้านจำนวนศัพท์ของคำยืมภาษาจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านกลุ่มความหมายและจำนวนคำยืมภาษาจีนในแต่ละกลุ่มความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ 3) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธีของคำยืมภาษาจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ และ 4) เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ โดยแบ่งข้อมูลคำยืมภาษาจีนจากพจนานุกรมไทยที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2389 ถึง พ.ศ. 2554 รวมจำนวน 17 เล่มออกเป็น 3 สมัย สมัยละ 55 ปี

ผลการศึกษาพบคำยืมภาษาจีนที่พบเฉพาะสมัยที่ 1 ร้อยละ 2.7 ของคำยืมที่พบทั้งหมด คำยืมภาษาจีนที่พบเฉพาะสมัยที่ 2 พบร้อยละ 0.86 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด คำยืมภาษาจีนที่พบเฉพาะสมัยที่ 3 พบร้อยละ 54.87 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด คำยืมภาษาจีนที่พบร่วมสมัยที่ 1 และ สมัยที่ 2 พบร้อยละ 0.69 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด คำยืมภาษาจีนที่พบร่วมสมัยที่ 2 และสมัยที่ 3 พบร้อยละ 21.19 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด คำยืมภาษาจีนที่พบร่วมสมัยที่ 1 และ สมัยที่ 3 พบร้อยละ 1.57 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด และคำยืมภาษาจีนที่พบร่วมทั้ง 3 สมัย พบร้อยละ 18.05 ของจำนวนคำยืมที่พบทั้งหมด

พัฒนาการด้านกลุ่มความหมายและจำนวนคำยืมภาษาจีนในแต่ละกลุ่มความหมายที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ พบว่าสมัยที่ 1 พบคำยืมภาษาจีนในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน มากที่สุด คือพบร้อยละ 2.68 ของคำยืมทั้งหมด สมัยที่ 2 และ 3 พบคำยืมภาษาจีนในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะ กิริยาอาการ และพฤติกรรมมากที่สุด โดยในสมัยที่ 2 พบร้อยละ 4.71 และสมัยที่ 3 พบร้อยละ 15.42 ของคำยืมทั้งหมด

พัฒนาการด้านการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธีของคำยืมภาษาจีนในสมัยต่างๆ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธีทั้งในด้านพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยพบการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธีของคำยืมในสมัยที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยที่ 1 มากที่สุด ซึ่งพบว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธีแบบเปลี่ยนรูปพยัญชนะมากที่สุด คือพบถึงร้อยละ 22.42 ของคำยืมทั้งหมดที่มีการเปลี่ยนแปลงอักขรวิธี

พัฒนาการด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำยืมภาษาจีนที่ปรากฏในพจนานุกรมไทยสมัยต่างๆ พบว่าคำยืมภาษาจีนส่วนใหญ่ยังคงความหมายเดิม แต่เมื่อพิจารณาคำยืมที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายพบว่าคำยืมในสมัยที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงความหมายมากที่สุด โดยพบว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบกว้างออกมากกว่าการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบอื่นๆ ซึ่งพบถึงร้อยละ 26.74 ของคำยืมทั้งหมด

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....

5320210: MAJOR: THAI

KEY WORD: LOANWORD / CHINESE / THAI / DICTIONARY / DEVELOPMENT

SUPAKORN LEARDAMONMEESUK: THE DEVELOPMENT OF CHINESE LOANWORDS IN THAI DICTIONARIES. THESIS ADVISORS. ASSOC. PROF. SUWATTANA LIAMPRAWAT AND ASSOC. PROF. CHURAIRAT LAKSANASIRI. 450 pp.

The purposes of this research comprise: 1) to study the development in terms of the number of Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods, 2) to study the development in terms of semantic aspects and the number of Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods, 3) to study the development in terms of orthographic changes of Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods, and 4) to study the development in terms of semantic changes of Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods. The Chinese loanwords are collected from 17 Thai dictionaries which were published from 1846 to 2011. They were published during the course of 3 periods, and each is a 55-year period.

The results of the study reveal that 2.7% of total loanwords are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the first period, 0.86% of total loanwords are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the second period, 54.87% of total loanwords are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the third period and 0.69% of total loanwords of Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the first and the second period. 21.19% of total loanwords are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the second and the third period. 1.57% of total loanwords are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the first and the third period. 18.05% are Chinese loanwords found in Thai dictionaries of the first, the second, and the third period.

In terms of semantic aspects and the number of Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods, the study reveals that 2.68% of total loanwords are Chinese loanwords about objects, tools, apparatus and household furniture which are found the most in Thai dictionaries of the first period. 4.71% of total loanwords of the second period and 15.42% of total loanwords of the third period are Chinese loanwords about characteristics, manners, actions and behaviors which are found the most in Thai dictionaries of the second and the third period.

In terms of orthographic changes in Chinese loanwords from different periods, the study reveals that there are orthographic changes of consonants, vowels and tones, especially in Thai dictionaries of the second period, compared to the first period. 22.42% of total loanwords contain orthographic changes of consonants which are found the most.

In terms of semantic changes in Chinese loanwords found in Thai dictionaries from different periods, the study reveals that most of Chinese loanwords have maintained their original meanings. However, semantic changes are found the most in Chinese loanwords of the third period, compared to the second period. Extended semantic changes which are found in 26.74% of total loanwords are greater than other categories.

Department of Thai

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature 1.....2.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านเป็นผู้จุดประกาย ความคิดในการศึกษาพัฒนาการของคำยืมภาษาจีนในพจนานุกรมไทยให้แก่ผู้ศึกษา ถ่ายทอด ความรู้ต่างๆ และยังให้ยืม หนังสือสำหรับค้นคว้าอ่านประกอบการศึกษา อีกทั้งยังสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจทาน แก้ไข และกระตุ้นเตือนด้วยความเมตตา เอาใจใส่อย่างดียิ่งจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์จิวไรรัตน์ ลักษณะศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านกรุณาถ่ายทอดความรู้ แนะนำ และให้ยืมเอกสารต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำ วิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังกรุณาสละเวลาอันมีค่าตรวจทาน แก้ไข และให้คำปรึกษาตลอดจนถามไถ่ ความก้าวหน้าด้วยความเมตตาจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า ตรวจทาน แก้ไข และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ ทุกท่านที่ กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้ศึกษาด้วยความเมตตาอย่างยิ่งตลอดระยะเวลาที่ศึกษาใน สถาบันแห่งนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพาดิณี วรรณการ ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรที่กรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง และ สละสละวยยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์พิชณี ไสตถิโยธิน ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา และ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ที่กรุณาให้ คำแนะนำเกี่ยวกับกลุ่มกับกลุ่มชาติพันธุ์จีนฮกเกี้ยนในประเทศไทย และกรุณาแนะนำผู้บอก ภาษาจีนฮกเกี้ยน

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคุณอุปประสิทธิ์ แซ่ฉั่วที่กรุณาเป็นธุระติดต่อผู้บอกภาษาจีนกลาง และภาษาจีนแคะ อีกทั้งยังเป็นผู้บอกภาษาถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแต่จิวให้แก่ผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้บอกภาษาทุกคนที่กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนถิ่นต่างๆ ด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราวณี สกกุลพิพัฒน์ ผู้บอกภาษาจีนฮกเกี้ยน คุณตาซ่ง ล้าเลิศเกิดการ ผู้บอกภาษาจีนแคะ และภาษาจีนกลาง คุณแอนนา อรัญเจริญวัฒน์ แห่ง สมาคมกวีวงสรวงแห่งประเทศไทย ผู้บอกภาษาจีนกวางตุ้ง และคุณยรรยง กัยวิภักย์ ผู้จัดการสมาคมไต้หวันแห่งประเทศไทย ผู้บอกภาษาจีนไหหลำ

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโททุกคนที่คอยช่วยเหลือ ผลักดัน และให้กำลังใจกันและกันมาโดยตลอด โดยเฉพาะคุณเปรมฤดี แซงยี่ ที่ได้เอื้อเฟื้อหนังสือศัพท์ พะจะนะ ภาษาไทยให้ผู้ศึกษายืมศึกษาประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อทวี และ คุณแม่ภาวิณี เลิศอมรมีสุข ผู้เป็นพรหมอันประเสริฐของลูก ท่านทั้งสองส่งเสริมการศึกษาของลูกอย่างดียิ่งมาโดยตลอด และยังเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแต่จิวให้แก่ผู้ศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์และคุณูปการต่อการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง